

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl 17. března 2020 ve veřejném zasedání v Plzni v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Jaroše a soudců JUDr. Pravoslava Poláka a Mgr. Marcela Žána

takto:

- I. Na podkladě odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] a státního zástupce se podle § 258 odst. 1 písm. b), d) trestního řádu ruší rozsudek Okresního soudu Plzeň-město z 2. října 2019 č. j. 2 T 74/2019-286 a podle § 259 odst. 3 písm. b) trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovaní

1. [jméno] [příjmení],

[datum narození] v [obec], bez zaměstnání, bytem v [obec], [ulice a číslo],

2. [jméno] [příjmení],

narozená 28. února 1958 v [obec], důchodkyně, bytem v [obec], [ulice a číslo],

jsou vinni,

že 4. července 2016 podali prostřednictvím svého zástupce Mgr. [jméno] [příjmení] u Okresního soudu Plzeň-město odpor proti platebnímu rozkazu ze dne 13. června 2016 vydanému tímto soudem pod č. j. 25 C 178/2016-12, kterým jim byla stanovena povinnost uhradit 92 000 Kč k rukám [jméno] [příjmení], [datum narození], jako poslední splátku z půjčky, kterou jim [jméno] [příjmení] mladší poskytl ve výši 300 000 Kč v roce 2011, přičemž v odporu proti tomuto platebnímu rozkazu tvrdili a v řízení vypověděli, že poslední splátku půjčky ve výši 92 000 Kč uhradili 22. února 2013 v hotovosti [jméno] [příjmení], [datum narození], a k odporu přiložili dokument obsahující potvrzení o převzetí 92 000 Kč [jméno] [příjmení] starším pro svého syna, kterážto listina byla opatřena padělaným podpisem [jméno] [příjmení] staršího, a s použitím této padělané kvitance předstírali splnění závazku vůči [jméno] [příjmení]

mladšímu a hodlali tak zmařit uspokojení jeho pohledávky, ale rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město z 24. srpna 2017 sp. zn. 25 C 178/2016, který nabyl právní moci 18. ledna 2018, jim byla uložena povinnost zaplatit [jméno] [příjmení] mladšímu společně a nerozdílně 92 000 Kč s úrokem z prodlení a uvedenou částku uhradili 26. ledna 2018,

tedy

dopustili se jednání, které bezprostředně směřovalo k tomu, že zmaří uspokojení svého věřitele předstíráním splnění závazku a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou, učinili tak v úmyslu trestný čin spáchat, avšak k dokonání trestného činu nedošlo,

čímž spáchali

pokus přečinu poškození věřitele podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a § 222 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku

a odsuzují se

obžalovaný [jméno] [příjmení]

podle § 222 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání pěti (5) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání dvou (2) roků.

obžalovaná [jméno] [příjmení]

podle § 222 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání pěti (5) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání osmnácti (18) měsíců.

- II. Podle § 256 trestního řádu se zamítá odvolání, které podala obžalovaná [jméno] [příjmení] proti témuž rozsudku okresního soudu.

Odůvodnění:

1. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] spáchali podle shora uvedeného rozsudku okresního soudu pokus přečinu poškození věřitele podle § 21 odst. 1 a § 222 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku. Soud prvního stupně jejich jednání popsal stejně jako soud odvolací v tomto novém rozhodnutí,

a to s jednou výjimkou. Ta spočívala v tom, že se [jméno] [příjmení] starší podle napadeného rozsudku nenarodil 20. listopadu 1943, nýbrž 16. března téhož roku. Soud prvního stupně uložil [jméno] [příjmení] trest odnětí svobody na pět měsíců a jeho výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. [jméno] [příjmení] uložil trest odnětí svobody na šest měsíců, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání dvou roků a čtyř měsíců. Dále tomuto obžalovanému uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řídit motorová vozidla na dobu jednoho roku a čtyř měsíců. Trest, který uložil [jméno] [příjmení], byl souhrnný. To znamená, že v sobě obsahoval trest, který byl tomuto obžalovanému uložen jiným rozhodnutím. Tím byl trestní příkaz téhož soudu z 31. října 2018 sp. zn. 1 T 103/2018, který byl obžalovanému doručen 7. listopadu 2018. Soud prvního stupně tudíž zrušil výrok o trestu z tohoto trestního příkazu i všechna rozhodnutí, která na tento výrok obsahově navazují, pokud bez něj pozbyla podkladu.

2. V zákonné lhůtě se proti právě popsanému rozsudku odvolali oba obžalovaní a státní zástupce. Všichni vznesli námitky proti výroku o vině a státní zástupce i proti výroku o trestu. Soud druhého stupně uvedené námitky rozebere v dalších částech tohoto svého rozhodnutí. S odkazem na ně obžalovaní uzavřeli, že přípravné řízení bylo nezákonné a že napadený rozsudek nelze přezkoumat, poněvadž obsahuje zásadní chyby. Proto navrhli, aby odvolací soud tento rozsudek zrušil a pak je buď zprostil obžaloby anebo věc vrátil okresnímu soudu, který by ji znovu projednal a rozhodl.

Zprošťující rozhodnutí se podle nich mělo opírat o § 226 písm. c) trestního řádu. Toto ustanovení pamatuje na situaci, v níž se prokáže, že se stal skutek uvedený v žalobním návrhu, je trestným činem, ale neprokáže se, že se jej dopustil obžalovaný. Státní zástupce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil, obžalované uznal vinnými i z přečinu poškození cizí práv podle § 181 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a uložil jim buď přísnější trest odnětí svobody anebo vedle již uloženého trestu i trest peněžitý. Neuvedl ale, jaké výměry podle něj měly nově uložené tresty mít.

3. Krajský soud v Plzni na podkladě právě uvedených odvolání přezkoumal napadené výroky, jakož i řízení, které jim předcházelo. To mu ukládá § 254 odst. 1 trestního řádu. Podle něj byl povinen brát v potaz uplatněné odvolací námitky a k případným dalším vadám mohl přihlížet jen tehdy, pokud měly vliv na správnost napadeného výroku. Výroky o trestu přezkoumal v souladu s § 254 odst. 3 trestního řádu i v návaznosti na vady, které obžalovaní vytýkali výroku o vině. Dospěl k následujícím závěrům.

4. Zdejší soud se bude nejprve věnovat odvolání, které podali obžalovaní. Ti v jeho úvodu namítli, že danou věc vedli z neznámých důvodů policisté v Brně, ačkoli nařízení policejního prezidenta kopíruje místní příslušnost soudů upravenou v § 18 trestního řádu. To považovali za zásadní chybu. Současně podotkli, že ji toleroval jak dozorující státní zástupce, který podal obžalobu k Městskému soudu v Brně, tak i tento soud, jenž nařídil hlavní líčení a který teprve na podkladě podnětu jejich obhájce vyslovil, že není v dané věci místně příslušný. Podle nich je neuvěřitelné, že po celou tu dobu žádný z uvedených orgánů nezjistil svoji místní nepříslušnost.

5. K právě citované námitce je třeba nejprve říci, že se toto řízení zahájilo na podkladě trestního oznámení, které podal [jméno] [příjmení] starší k Městskému státnímu zastupitelství v Brně (viz list čísla 1 spisu). Uvedené oznámení se netýkalo pouze skutku popsaného v napadeném rozsudku, nýbrž i návrhu [jméno] [příjmení] z 10. května 2013, na jehož podkladě měl Městský soud v Brně Bronislavu [příjmení] staršímu uložit, aby obžalovanému zaplatil 70 000 Kč. Tento návrh, který se podle trestního oznámení opíral o zfalšovaný dlužní úpis, je na listu čísla 70 spisu. Brněnští policisté následně zahájili úkony trestního řízení, 27. září 2017 sdělili obžalovaným podezření a státní zástupce podal 20. října 2017 návrh na potrestání k Městskému soudu v Brně (viz listy čísel 3, 11 a 101 až 103 spisu). Uvedený návrh se týkal jak jednání popsaného ve výroku napadeného rozsudku, tak i zmíněného návrhu, který podal [jméno] [příjmení] k Městskému soudu v Brně. Jím obžalovaný podle tohoto návrhu spáchal pokus trestného činu podvodu. Proto je třeba vidět, že ve smyslu § 18 odst. 1 trestního řádu koná řízení soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán. Jestliže byl tedy jeden z údajných trestných činů spáchán v obvodu Městského soudu v Brně, vedli policisté v uvedeném městě toto řízení v souladu se zákonem. Chybně ale postupovali poté, co Městský soud v Brně 1. listopadu 2017 odmítl návrh na potrestání (toto rozhodnutí je na listech čísel 104 až 106 spisu). Věc, jež se týkala skutku, k němuž údajně došlo v Brně, vyloučili 29. ledna 2018 k samostatnému projednání a rozhodnutí (viz list čísla 138 spisu). V tom není problém. Neměli ale svým usnesením z 30. ledna 2018 zahajovat trestní stíhání, poněvadž tak učinili

jen pro skutek uvedený ve výroku napadeného rozsudku (viz listy čísel 109 a 138 spisu). Nic totiž nedokládá, že se obžalovaní tohoto deliktu dopustili v obvodu města Brna. Věc tedy bylo třeba postoupit do Plzně. Proto také neměl státní zástupce Městského státního zastupitelství v Brně podávat v této věci obžalobu. Přesto tak učinil. Obžalobu podal 23. května 2018 k Městskému soudu v Brně (viz listy čísel 151 až 154 spisu). Ten měl danou věc rovnou předložit podle § 188 odst. 1 písm. a) a § 314c odst. 1 písm. a) trestního řádu Nejvyššímu soudu České republiky s návrhem, aby rozhodl o příslušnosti soudu. Místo toho vydal trestní příkaz, a poté, co obžalovaní proti tomuto rozhodnutí podali odpor, nařídil hlavní líčení (viz listy čísel 155, 156 a 159 až 161 spisu). V něm vznesl obhájce obžalovaných námitku, že tento soud není místně příslušný k tomu, aby danou věc rozhodl (viz druhou stranu listu čísla 210 spisu). Teprve pak Městský soud v Brně tuto věc předložil Nejvyššímu soudu České republiky a ten 2. července 2019 vyslovil, že je v ní příslušný Okresní soud Plzeň-město (viz listy čísel 220 a 221 spisu). Kvůli tomu ale není podle

trestního řádu třeba znovu zahájit trestní stíhání ani podat novou obžalobu. Chybný postup orgánů činných v trestním řízení, který se týkal jejich místní příslušnosti, tedy nemůže sám o sobě ovlivnit rozhodnutí o vině [jméno] a [jméno] [příjmení].

6. Obžalovaní dále namítli, že policejnímu orgánu ještě coby podezřelí předložili plné moci, které dali svému obhájci. Proto je podle nich chybou, že policisté tohoto obhájce až do jejich dalšího výsledku o ničem nezpravili. Současně podotkli, že se k tomuto jejich výsledku obhájce dostavil na základě jejich požadavku a že mu nebyla v přípravném řízení doručena žádná listina, včetně usnesení, jímž se zahájilo trestní stíhání, a usnesení, kterým byl přibrán znalec z oboru kriminalistiky, odvětví ručního písma. Současně podotkli, že posledně uvedené usnesení neobdrželi ani oni. Podle nich tak nešlo v daném řízení uplatnit § 165 trestního řádu, který se týká obhájcovy účasti při úkonech přípravného řízení.

7. K právě citované námitce je třeba uvést, že obžalovaní ještě coby podezřelí podali 27. září 2017 vysvětlení (viz listy čísel 14 až 17 spisu). Policistům při tom předložili plné moci, které téhož dne dali svému obhájci (viz listy čísel 12 a 13 spisu). Ve stejný den jim policisté sdělili podezření. To už zdejší soud popsal. O písmoznalecké odborné vyjádření ovšem policisté požádali už 8. března 2017 (viz listy čísel 18 a 19 spisu). Považovali je tedy za úkon, který nešlo odložit na později, aby zjistili, zda je podpis [jméno] [příjmení] staršího na shora uvedené kvitanci padělaný a zda tedy lze obžalovaným sdělit podezření. Uvedené odborné vyjádření je ze 14. června 2017 a jeho doplněk z 18. července 2017 (viz listy čísel 34 až 47 a 66 až 69). V té době obžalovaní ještě obhájce neměli. Nebylo tedy důvodu, aby mu policisté doručovali žádost o písmoznalecké odborné vyjádření. Dále je třeba uvést, že se odborné vyjádření nevyhotovuje na podkladě usnesení, o kterém hovoří právě rozebíraná námitka, nýbrž na podkladě žádosti. Stanoví tak § 105 odst. 1 trestního řádu. Proto obžalovaní ani jejich obhájce neobdrželi usnesení, jímž se přibírá znalec. Právě popsáný policejní postup byl správný. Znalecký posudek se totiž podle § 105 odst. 1 trestního řádu pořizuje jen tehdy, je-li posuzovaná otázka tak složitá, že ji nelze zodpovědět v odborném vyjádření.

8. Obžalovaní v právě rozebírané námitce poukázali na § 165 odst. 2 trestního řádu. Podle tohoto ustanovení se obhájce může za jistého předpokladu zúčastnit vyšetřovacích úkonů, jejichž výsledek lze použít jako důkaz před soudem, a to už od okamžiku, kdy se zahájilo trestní stíhání. Jak už bylo řečeno, policisté v této věci obžalovaným nejprve sdělili podezření. Tím trestní stíhání nezahájili. Učinil tak státní zástupce tím, že podal k soudu návrh na potrestání. Říká to § 314b odst. 1 trestního řádu. Odvolací soud už uvedl, že soud návrh na potrestání odmítl. To mělo za následek, že se v této věci trestní stíhání zahájilo podruhé, a to tím, že o tom policisté vydali 30. ledna 2018 usnesení (viz listy čísel 109 a 110 spisu). Od toho okamžiku se tedy obhájce mohl zúčastnit vyšetřovacích úkonů, jejichž výsledek lze použít jako důkaz před soudem. Policisté následně za jeho účasti vyslechl obžalované (viz listy čísel 111 až 114 spisu). Dále podle § 158 trestního řádu opatřili vysvětlení od [jméno] [příjmení] mladšího a [jméno] [příjmení] staršího (viz listy čísel 116 až 118 spisu). Tyto svědky později vyslechl okresní soud. Od té chvíle jsou jejich vysvětlení v dané věci nepoužitelná. Nedají se v ní totiž nijak konstatovat ani svědkům číst. Stanoví tak § 158 odst. 6 trestního řádu. Výpovědi obou těchto svědků jsou v dané věci zásadní. Už v přípravném řízení tedy bylo zřejmé, že jejich vysvětlení nepůjdou před soudem použít. Dále si policisté opatřili rozsudky a některé protokoly o jednání z civilní věci uvedené ve výroku napadeného rozhodnutí, protokol o jednání ve shora uvedené civilní věci Městského soudu v Brně, opisy rejstříku trestů a evidence přestupků obou obžalovaným a poškozeného poučili o jeho procesních právech (viz listy čísel 119 až 137 a 139 až 144 spisu). Se všemi těmito listinami se obhájce seznámil na konci vyšetřování. Dokládá to protokol, který je na listu čísla 145 spisu. Při tomto úkonu se obhájce seznámil i s listinnými důkazy, které policisté shromáždili předtím, než zahájili trestní stíhání. V přípravném řízení tedy nedošlo na žádné úkony, jichž by se obhájce mohl zúčastnit a u kterých nebyl. Právě rozebíraná námitka tudíž nemůže mít vliv na rozhodnutí zdejšího soudu. Z téhož důvodu nejsou důvodné ani odvolací námitky, podle nichž se okresní soud snažil zhojit chyby

orgánů činných v přípravném řízení, ale nedokázal se vypořádat s řadou důkazů, a podle kterých je třeba posoudit, zda lze použít důkazy, které opatřil policejní orgán v Brně.

9. Obžalovaní dále namítli, že jejich obhájce měl být podle § 105 trestního řádu vyrozuměn o přibrání znalce, aby se mohl ve smyslu tohoto ustanovení vyjádřit ke znalci samotnému i ke kladeným otázkám, a aby mohl navrhnout otázky vlastní. To se podle nich nestalo, čímž se závažně porušilo jejich právo na obhajobu. Podle nich nelze tuto vadu zhojit výsledkem znalce před soudem.

10. Zdejší soud už vysvětlil, že z důkazů, které provedly policejní orgány v Brně, jsou v daném řízení důležité pouze důkazy listinné. Okresní soud jiné důkazy z přípravného řízení nepoužil. Dále je třeba zopakovat, že se obhájce seznámil s obsahem písmoznaleckého odborného vyjádření na konci vyšetřování. Tehdy také proti němu vznesl své námitky (viz list čísla 145 spisu). Stejně tak byl u toho, když okresní soud zpracovatele uvedeného vyjádření vyslechl (viz listy čísel 241 až 243 spisu). Tomuto zpracovateli položil řadu otázek, a nic mu nebránilo, aby se vyjádřil i k němu samotnému či k jeho odbornému zaměření. Během řízení tedy mohl uplatnit všechna práva, která mu přiznává § 105 trestního řádu. Zákon totiž nestanoví žádnou lhůtu, ve které se dají tato práva využít. Postup okresního soudu tedy neporušil právo obžalovaných na obhajobu, tím méně pak závažně. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že odvolací soud může napadený rozsudek zrušit kvůli procesním vadám jen tehdy, pokud jsou podstatné. Stanoví tak § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu.

11. V další části svého odvolání obžalovaní označili za zásadní chybu, že okresní soud neprovedl jako důkaz kvitanci, o které pojednává výrok napadeného rozsudku. Současně uvedli, že jim tuto kvitanci policejní orgán nevrátil, přestože to tvrdí. Toto tvrzení policistů podle nich nemůže obstát z logiky věci, poněvadž zmíněná kvitance je stěžejním důkazem pro závěr, zda se skutek stal a zda je trestným činem. Proto jim podle této námitky policisté nemohli zmíněnou kvitanci vydat.

12. K právě citované části odvolání je třeba nejprve uvést, že ve spise není originál kvitance, o které hovoří výrok napadeného rozsudku. Ten byl v obálce, jež tvoří list čísla 44 spisu Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 25 C 178/2016. Uvedená obálka je prázdná. Obžalovaní se ovšem mýlí, mají-li za to, že policisté podle svého vyjádření kvitanci vrátili [jméno] [příjmení]. Policisté sdělili, že ji vrátili Okresnímu soudu Plzeň-město k jeho posledně zmíněné věci (viz list čísla 276 spisu). To odpovídá obsahu spisu okresního soudu značky 25 C 178/2016. Podle listu čísla 292 tohoto spisu policisté vrátili uvedenou listinu civilnímu soudu 13. března 2018. Pokyn tohoto soudu na druhé straně listu čísla 291 téhož spisu a doručka připevněná k tomuto listu dokládají, že civilní soud vrátil 19. dubna 2018 přílohové listiny [jméno] [příjmení]. Mezi nimi jistě byla i zmíněná kvitance. I kdyby ale obžalovaná tuto kvitanci neobdržela, nelze uvedenou listinu provést jako důkaz, poněvadž není známo, kde je a zda ještě existuje. Nic z toho ale není zásadní pro rozhodnutí v dané věci. To platí ze dvou důvodů. První spočívá v tom, že uvedenou kvitanci měl k dispozici zpracovatel písmoznaleckého odborného vyjádření kpt. Ing. [příjmení] [příjmení]. Uvedl to ve své výpovědi před okresním soudem (viz druhou stranu listu čísla 242 spisu). To odpovídá

i shora zmíněnému civilnímu spisu. Podle něj měli policisté uvedenou kvitanci od 3. března 2017 (viz druhou stranu listu čísla 146 spisu Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 25 C 178/2016). I když by samozřejmě bylo lepší, kdyby byl originál uvedené kvitance stále k dispozici, nic nedokládá, že by mohl cokoli změnit na závěrech, k nimž dospěl zpracovatel písmoznaleckého odborného vyjádření. Dokládají to okolnosti, které zdejší soud popíše k následujícím odvolacím námitkám.

13. Obžalovaní namítli, že nebyli seznámeni s tím, co tvořilo podklad pro hodnocení sporného podpisu na výše uvedené kvitanci. K tomu je třeba uvést, že policisté v žádosti o písmoznalecké odborné vyjádření uvedli, které listiny tvořily srovnávací materiál (viz druhou stranu listu čísla 18 spisu). Kopie těchto podkladů jsou na listech čísel 21 až 33 spisu. Kpt. Ing. [příjmení] [příjmení] je

navíc ve svém odborném vyjádření vyjmenoval (viz list čísla 35 spisu). Ve spise jsou i kopie dalších srovnávacích materiálů, které policisté žádali kvůli odbornému písmoznaleckému vyjádření (viz listy čísel 48, 49 a 50 až 65 spisu). Obžalovaní tedy byli seznámeni s tím, co tvořilo podklad pro uvedené vyjádření. Dále je důležité, že jeho zpracovatel v hlavním líčení uvedl, že měl k dispozici nejen podpisy [jméno] [příjmení] staršího z doby, kdy údajně podepsal shora zmíněnou kvitanci, ale i z doby předchozí a pozdější, takže viděl vývoj hodnoceného podpisu (viz list čísla 242 spisu).

14. Obžalovaní se v odvolání věnovali i tomu, zda je na kvitanci skutečný podpis [jméno] [příjmení] staršího. Nejprve namítli, že jde o paraфу, jejíž hodnocení je z hlediska pravosti diskutabilní, neboť obsahuje málo znaků, které lze zkoumat. Dále připomněli, že uvedený podpis nese podle písmoznaleckého odborného vyjádření nejen znaky odlišné, ale i shodné. Okresní soud podle nich pominul části odborného vyjádření, v nichž se jeho zpracovatel mírně kloní na stranu padělků. Takový závěr podle nich není jednoznačný, nýbrž pouze pravděpodobný.

15. Kopie právě uvedené kvitance jsou na listu čísla 91 spisu a na listu čísla 24 shora zmíněného civilního spisu Okresního soudu Plzeň-město. Na nich je podpis [jméno] [příjmení] staršího, který nezachycuje celé jeho jméno. Jde tedy o paraфу. Tou se rozumí buď podpisová značka, nebo zkrácený podpis. Zkoumaný podpis je sice podle odborného vyjádření obtížně „zpracovatelný“, ale obsahuje určité znaky, jimiž se odlišuje od pravých podpisů [jméno] [příjmení] staršího. Uvedené vyjádření dále říká, že nejde o spontánní běžně používaný podpis, a je to buď padělek, nebo pravý zkomolený podpis. Posledně uvedená možnost je podle tohoto vyjádření těžko vysvětlitelná konkrétně popsány pěti znaky, takže je pravděpodobnější, že jde o padělek. To vše dokládají části právě rozebíraného vyjádření, které jsou na listech čísel 37 a 44 až 47 spisu. Zpracovatel vyjádření dále uzavřel, že nejde o technický padělek a že je nereálné, že [jméno] [příjmení] starší změnil svůj podpis záměrně s tím, aby pak tvrdil, že nejde o jeho podpis, neboť úmyslné komolení vede ke zcela jinému podpisu a lze je poznat (viz druhé strany listů čísla 241 a 243 spisu). Přiklonil se tedy v nízké pravděpodobnostní rovině k závěru, že podpis nepsal [jméno] [příjmení] starší, a to kvůli rozdílům ve znacích, které má tento svědek ve svém podpisu poměrně hluboce fixované (viz druhou stranu listu čísla 241 spisu). Skutečně tedy neuzavřel, že jde určitě o padělek. Současně vysvětlil, že písmoznalectví pracuje se třemi rovinami pravděpodobnosti. Nízká znamená, že existují znaky, které nasvědčují tomu, že dotyčný člověk podpis napsal nebo nenapsal, střední znamená, že pisatelem je pravděpodobně osoba, na jejíž jméno podpis zní, případně že sporný podpis je pravděpodobně pravý, a vysoká znamená, že sporný podpis je pravý s vysokou pravděpodobností (viz list čísla 242 spisu). Hovořil tedy o míře pravděpodobnosti, jež spíše nasvědčuje závěru, že [jméno] [příjmení] starší kvitanci nepodepsal. Tento závěr ovšem nemůže sám o sobě vést k odsuzujícímu rozsudku. Skutkové pochybnosti se totiž musejí vykládat ve prospěch obžalovaných. Tato zásada vyplývá z § 2 odst. 2, 5 trestního řádu.

16. S právě uvedenými okolnostmi souvisí další odvolací námitka. Podle ní z ustálené judikatury vyplývá, že hodnocení pravosti podpisu je jen jedním z důkazů a musí jej podpořit důkazy další. K tomu je třeba říci, že v dané věci takové další důkazy existují. Výše zmíněná kvitance říká, že obžalovaní 92 000 Kč uhradili 22. února 2013 v Brně (viz list čísla 91 spisu). [jméno] [příjmení] uvedl, že s nimi sice v únoru jistého roku slavil narozeniny [jméno] [příjmení], ale o půjčce tehdy nemluvili (viz list čísla 240 spisu). Podle jeho výpovědi byla při této schůzce i jeho partnerka [jméno] [příjmení] (viz list čísla 241 spisu). Ta uvedla, že byla v roce 2013 v nějaké restauraci na oslavě narozenin paní [příjmení], že se tam žádné peníze nepředávaly, a že schůzka trvala asi dvě až tři hodiny, během nichž se nevzdálila, přičemž přišla i odešla společně s [jméno] [příjmení] starším (viz list čísla 243 spisu). Dále je třeba reagovat na část obhájcovy závěrečné řeči, podle níž o vině obžalovaných neexistuje jiný důkaz než znalecký posudek (viz list čísla 272 spisu). Tím měl obhájce možná na mysli posudek, který byl vyhotoven ve shora zmíněné civilní věci Městského soudu v Brně, jež se vedla na podkladě žaloby, kterou podal [jméno] [příjmení] a v níž vystupoval jako odpůrce [jméno] [příjmení] starší. V té věci byl vyhotoven znalecký posudek.

[jméno] [příjmení] totiž údajný dluh [jméno] [příjmení] staršího dokládal podepsaným dlužním úpisem. Podle zmíněného posudku na této listině určitě nebyl pravý podpis [jméno] [příjmení] staršího (viz listy čísel 74 až 85 spisu). To je důležitý důkaz. Dokládá totiž, že je [jméno] [příjmení] schopen soudům předkládat listiny s padělanými podpisy, které mají prokazovat jisté platby. Proto je třeba připomenout, že [jméno] [příjmení] starší uvedl, že nepodepsal dlužní úpis, kterého se zmíněný posudek týkal, že na něj obžalovaní podali žalobu, ale nakonec nic neplatil, neboť znalec řekl, že jeho podpis byl padělaný (viz list čísla 240 spisu).

17. Přisvědčit nelze ani odvolací námitce, podle níž posledně zmíněná kauza Městského soudu v Brně nesouvisí s danou trestní věcí, a tak se jí okresní soud neměl věnovat. Orgány činné v trestním řízení totiž musejí hodnotit důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu. Tuto povinnost jim ukládá § 2 odst. 6 trestního řádu. Okresní soud by ji porušil, kdyby nevzal výše uvedený znalecký posudek v potaz. Pro úplnost je třeba doplnit, že [jméno] [příjmení] podal ve zmíněné věci Městského soudu v Brně žalobu před 1. únorem 2019 a že před tímto dnem došlo i k jednání, jež popisuje napadený rozsudek. Uvedeného dne se do českého právního řádu zavedl zákonem č. 287/2018 Sb. trestný čin maření spravedlnosti. Dnes je tudíž podle § 347a trestního zákoníku trestné, když někdo pro účely zahájení soudního řízení nebo v takovém řízení předloží listinný důkazní prostředek, který má podstatný význam pro rozhodnutí, o kterém ví, že je padělaný nebo pozměněný, a činí tak v úmyslu, aby byl uvedený prostředek použit jako pravý. Toto ustanovení se nemůže vztahovat na jednání obžalovaných. Trestnost činu se totiž posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl spáchán, a podle pozdějšího jen tehdy, je-li to pro ně příznivější. Stanoví tak § 2 odst. 1 trestního zákoníku.

18. Obžalovaní dále namítli, že jejich obhájce zprvu neobdržel usnesení, jímž se zahájilo trestní stíhání, a dostal je až 7. května 2018, načež proti němu podal stížnost, o které státní zástupce nerozhodl. Současně podotkli, že státní zástupce soudu předložil nepravdivé potvrzení policejního orgánu, podle něhož tento orgán zmíněnou stížnost neobdržel. K tomu je třeba říci, že policisté obhájci skutečně ihned nedoručili usnesení, jímž zahájili trestní stíhání, přestože ve spise byly plné moci,

na jejichž základě obhájce obžalované obhájí. Obhájce je na to upozornil, když se seznamoval s obsahem spisu (viz list čísla 145 spisu). Zmíněné usnesení, jež vydali 30. ledna 2018, mu tudíž doručili až 7. května 2018. Dokládá to doručka, která je na listu čísla 147 spisu. Obhájce poté před okresním soudem uvedl, že ve spise není stížnost, kterou podal proti zmíněnému usnesení, a že neobdržel, „vyrozumění“, jak byla vyřízena (viz druhou stranu listu čísla 237 spisu). Později podotkl, že může z internetu vytisknout doklad o tom, že tuto stížnost podal, neboť ji poslal doporučeně, a v takové situaci dostává e-mailem zprávu, že byla doručena (viz listy čísel 268 a 269 spisu). Policisté sdělili, že uvedenou stížnost neobdrželi (viz list čísla 276 spisu). Okresní soud tuto záležitost dále neprověřoval. Vypořádal se s ní tak, že obhájce byl při výslechu obžalovaných, takže věděl, v čem spočívá podstata obvinění, že zmíněnou stížnost nepředložil a že se neprokázalo, že ji podal (viz třetí odstavec na šesté straně napadeného rozsudku). Zdejší soud obhájce požádal, aby mu poslal kopii uvedené stížnosti a doklady svědčící o tom, že ji podal. Obdržel jednak její text a jednak e-mailovou zprávu, podle níž obhájce posílal doporučenou zásilku v den, který odpovídá datu na stížnosti, a podle které Česká pošta následujícího dne doručila zásilku jistého čísla (viz listy čísel 368 až 372 spisu). Poté se odvolací soud obrátil na Českou poštu, aby mu sdělila, kdo byl adresátem této zásilky. Přestože uváděl čísla, jež byla na zmíněné elektronické zprávě České pošty, ta mu řekla, že nejsou správná a že podle nich nelze nic bližšího dohledat (viz listy čísel 430 a 432 spisu).

19. Právě popsané okolnosti nevyvracejí námitku, podle níž obžalovaní podali stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Zdejší soud tedy vychází z toho, že tak učinili. Na jejím podkladě měl uvedené usnesení přezkoumat státní zástupce. Stanoví tak § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu. Jak už ale bylo řečeno, státní zástupce podal v této věci žalobu. Od té chvíle v ní nemůže

rozhodovat. O zmíněné stížnosti nemůže rozhodnout ani soud. Takový postup neumožňuje žádné ustanovení trestního řádu. Právě popsanou situaci lze řešit dvojím způsobem. První spočívá v tom, že se napadený rozsudek zruší a věc se vrátí do přípravného řízení s pokynem, aby státní zástupce rozhodl o stížnosti proti usnesení, jímž se zahájilo trestní stíhání. Druhý v tom, že věc bude dále projednávat soud, aniž by se o právě rozebírané stížnosti rozhodlo. Podle zdejšího soudu je třeba postupovat posledně uvedeným způsobem. Dokládají to následující okolnosti.

20. Stížnost proti usnesení má odkladný účinek jen tehdy, když to zákon výslovně stanoví. Říká to § 141 odst. 4 trestního řádu. Ustanovení § 160 odst. 7 téhož zákona nepřiznává odkladný účinek stížnosti, kterou lze podat proti usnesení, jímž se zahájilo trestní stíhání. Toto stíhání tedy běží, i když obviněný uvedenou stížnost podá. Dále je třeba vidět, že okresní soud rozhodl na podkladě obžaloby, v níž je skutek popsán stejně jako v usnesení o zahájení trestního stíhání. Důvodnost trestního stíhání tedy přezkoumal během hlavního líčení a své stanovisko vyjádřil v napadeném rozsudku. To vše jsou ovšem jen formální hlediska. Důležitější je, zda právě rozebíraná situace zkrátila právo obžalovaných na obhajobu tak, že by bylo nutno posledně uvedené rozhodnutí zrušit. To se nestalo. Obžalovaní totiž v odvolání zopakovali vše, oč opřeli zmíněnou stížnost. Právě rozebíraná část jejich odvolání tedy nemůže mít vliv na rozhodnutí zdejšího soudu. Proto lze pouze podotknout, že kdyby zmíněná stížnost obsahovala i nějakou další námitku, zdejší soud by danou věc přezkoumal i na jejím podkladě.

21. Obžalovaní dále namítli, že se nalézací soud nevypořádal s otázkou kolektivní viny. Proto podle nich udělal chybu v tom, že se nesnažil zjistit, kdo a komu poskytl výše uvedenou kvitanci. Jeho závěr, že ji svému právnímu zástupci předali oba, je podle nich spekulativní, poněvadž k němu neexistuje žádný důkaz. Nalézací soud podle této námítky neřešil, zda se dostavili ke svému právnímu zástupci společně, aby podal odpor proti platebnímu rozkazu, a jestli mu uvedenou kvitanci předali tak, že ji každý z nich držel za jednu část.

22. Na tomto místě je třeba nejprve připomenout, že obžalovaní během trestního stíhání nevypovídali. Okresní soud se jich tedy nemohl ptát na to, za jakých okolností odpor podali, tedy zda předtím jednali se svým právním zástupcem oba či jen jeden z nich. Jejich obhájce navíc před okresním soudem uvedl, že svého právního zástupce z civilního řízení nezprostil mlčenlivostí (viz list čísla 244 spisu). Uvedeného zástupce tedy nelze vyslechnout. Nic z toho ale není důležité. Okresní soud totiž ve výroku svého rozsudku správně nepopisoval, který z obžalovaných předal zmíněnou listinu jejich právnímu zástupci, nýbrž že prostřednictvím tohoto zástupce podali odpor proti platebnímu rozkazu, který jim ukládal povinnost zaplatit částku, jejíž úhradu dokládali zmíněnou kvitanci. S touto okolností se nalézací soud vypořádal naprosto logicky. Nejprve podotkl, že právní zástupce činí v civilním řízení úkony za své klienty, podle jejich pokynů či s jejich souhlasem. Dále správně připomněl, že obžalovaní v následných výpovědích v civilním řízení tvrdili, že uhradili částku, o níž hovoří zmíněná kvitance. Obžalovaný tuto kvitanci podle své výpovědi z civilního řízení vytvořil sám, ukázal ji [jméno] [příjmení] staršímu a ten ji podepsal (viz obě strany listu čísla 134 spisu). Obžalovaná podle své výpovědi z téhož řízení neví, kdo kvitanci psal, a [jméno] [příjmení] ji nepodepisoval před slečnou, která tam s ním přišla (viz list čísla 130 spisu). Obžalovaní navíc na uvedenou kvitanci poukázali i v odvolání, jež podali v téže věci prostřednictvím svého dalšího právního zástupce (viz text uvedeného opravného prostředku a plné moci na listech čísel 227 až 234 spisu Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 25 C 178/2016). Na podkladě všech těchto okolností nelze pochybovat o tom, že odpor, který podali v civilním řízení u Okresního soudu Plzeň-město, odpovídal tomu, co chtěli učinit, a že tomuto soudu zmíněnou kvitanci na podporu svého tvrzení předložili oba. Proto také nedává smysl jejich poznámka o tom, zda ji svému právnímu zástupci v civilním řízení předali tak, že ji při tom drželi oba najednou.

23. Další chybu podle obžalovaných okresní soud udělal v tom, že jejich vinu dovozoval z toho, jak vypovídali v občanskoprávním řízení. Současně připomněl, že coby účastníci uvedeného řízení měli ve smyslu § 131 odst. 2 občanského soudního řádu vypovědět pravdu. Proto podle nich nelze

v tomto trestním řízení považovat za zásadní důkaz to, co uvedli v civilním řízení. Této námitce nelze přisvědčit. Jak už bylo řečeno, stanovisko obžalovaných z civilního řízení jasně dokládá, že prostřednictvím výše uvedené kvitance chtěli doložit, že uhradili zbytek peněz, které dlužili [jméno] [příjmení] mladšímu. Odvolacímu soudu není zřejmé, jaký význam může mít jejich poznámka, podle níž měli coby účastníci civilního řízení vypovídat pravdu. Při takovém pohledu na věc by každá výpověď z civilního řízení měla být brána jako pravdivá a muselo by se z ní vycházet. Taktomu samozřejmě není. Trestní orgány hodnotí všechny důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, a to podle svého vlastního přesvědčení. Stanoví tak § 2 odst. 6 trestního řádu. Z toho plyne, že i kdyby civilní soudy ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 25 C 178/2016 hodnotily některé výpovědi jako pravdivé a jiné jako nepravdivé, mohou je orgány činné v tomto trestním řízení posoudit jinak.

24. Obžalovaní dále označili za chybu, že okresní soud spatřoval důkaz jejich viny v tom, že v civilním řízení zaplatili poškozenému jako tehdejšímu žalobci 92 000 Kč. To podle této své námitky učinili jen proto, aby se vyhnuli exekuci, berouce v potaz, že shora uvedenou částku nezaplatili věřiteli, nýbrž jeho otci. Právě citovaná námitka je správná. Z toho, že obžalovaní uhradili na podkladě pravomocného rozhodnutí [jméno] [příjmení] mladšímu 92 000 Kč, nelze skutečně dovozovat jejich vinu. Kdyby tak nepostupovali, mohla by na ně dopadnout exekuce a ta by je připravila o další peníze. Proto je třeba pouze podotknout, že se poškozený k trestnímu řízení nepřipojil s nárokem na náhradu škody, poněvadž už částku vymohl a byla zaplacená potom, co k tomu soud vydal příslušné opatření (viz listy čísel 140 a 238 spisu).

25. V další části svého odvolání obžalovaní namítli, že okresní soud považuje za důkazní prostředek rozhodnutí Okresního soudu Plzeň-město ve věci sp. zn. 25 C 178/2016, z něhož citoval pasáž o pravosti shora uvedené kvitance. Soud prvního stupně se přitom podle nich záměrně vyhnul rozsudku Krajského soudu v Plzni sp. zn. 11 Co 408/2017, který se pravosti podpisu na zmíněné listině nevěnoval, nýbrž rozsudek civilního soudu prvního stupně potvrdil proto, že obžalovaní plnili někomu jinému než oprávněnému subjektu.

26. Okresní soud skutečně neměl považovat rozhodnutí Okresního soudu Plzeň-město ve věci sp. zn. 25 C 178/2016 za důkaz o vině obžalovaných. Orgány činné v trestním řízení si totiž musejí samostatně vyřešit všechny otázky, které se během takového řízení vyskytnou, a to s výjimkou určitých okolností, o kterých existují pravomocná civilní rozhodnutí (ta se ale netýkají dluhů mezi lidmi, nýbrž jiných záležitostí, například věcí osobního stavu). Stanoví tak § 9 trestního řádu Okresní soud ovšem hodnotil i shora popsání důkazy, které svědčí o vině obžalovaných. Právě rozebíraná námitka tedy nemůže mít vliv na rozhodnutí zdejšího soudu. Navíc je vnitřně rozporná. Obžalovaní v ní totiž mají správně za to, že o jejich vině nemůže svědčit rozhodnutí civilního soudu prvního stupně, ale zároveň poukazují na to, jak své rozhodnutí odůvodnil civilní odvolací soud. Zdejší soud už vysvětlil, že pro rozhodnutí v dané věci nejsou důležitá stanoviska civilních soudů, jež se týkají otázek, které se řeší v tomto trestním řízení. Proto pouze na okraj podotýká, že se odvolací soud v civilním řízení plně ztotožnil s odůvodněním rozsudku soudu prvního stupně (viz list čísla 126 spisu). Obžalovaní tedy ve své právě rozebírané námitce nevystihli obsah civilního odvolacího rozhodnutí správně.

27. V dalších částech svého odvolání se obžalovaní věnovali výpovědi poškozeného. Okresní soud se podle nich nevypořádal s jeho tvrzením, že svého otce nezmocnil k tomu, aby řešil nesplacené části půjčky. [jméno] [příjmení] mladší je podle nich nevěrohodný také proto, že se neprokázalo, že mu jeho otec poukázal druhou splátku dluhu. K tomu je třeba připomenout, co [jméno] [příjmení] mladší vypověděl. Jmenovaný svědek uvedl, že obžalovaným půjčil jistou částku, kterou měl do určité doby dostat zpět, přičemž měl za to, že peníze měli vracet na jeho účet, a takto obdržel první splátku, druhá přišla jeho otci, který mu to oznámil a poslal mu ji na účet, ale třetí už nedorazila (viz list čísla 238 spisu). Poškozený dále vypověděl, že se svého otce ptal, jak to vypadá s poslední splátkou, protože půjčku poskytl na jeho žádost (viz list čísla 239 spisu). Na těchto vysvětleních nevidí odvolací soud nic divného. Jednak z nich plyne, že se poškozenému

dostalo druhé splátky dluhu, a dále to, že mezi ním a jeho otcem nešlo o „zmocnění“ v čistě právním slova smyslu. Jak už navíc bylo řečeno, poškozený označil civilní rozsudek za „opatření“. Právní termíny tedy nepoužívá přesně. Pro rozhodnutí odvolacího soudu tudíž nemůže mít žádný význam část jeho výpovědi, podle níž svého otce nezmocnil k nějakým úkonům, například k tomu, aby někoho upomínal nebo přebíral dlužné částky (viz list čísla 238 spisu). Nic z toho navíc není zásadní. Právě rozebírané okolnosti se totiž netýkají částky, která je předmětem tohoto řízení. K ní se vztahuje výše zmíněná kvitance a tvrzení obžalovaných z civilního řízení, že zbytek dluhu uhradili při osobním setkání s [jméno] [příjmení] starším. Zdejší soud už popsál důkazy, na jejichž podkladě okresní soud správně uzavřel, že k úhradě této části dluhu nedošlo.

28. Podle další odvolací námitky neměl okresní soud považovat poškozeného za věrohodného také proto, že nebyl u žádného jednání. To souvisí s tím, co už bylo řečeno, a sice že poškozený bral půjčku tak, že ji poskytl na žádost svého otce a že se proto obracel na něj. Navíc je třeba doplnit, že [jméno] [příjmení] mladší podle své výpovědi obžalované neznal a od podpisu smlouvy o půjčce se s nimi nesetkal, nekontaktoval je ani s nimi nekomunikoval (viz listy čísel 238 a 239 spisu). Na takovém vysvětlení nevidí odvolací soud nic divného.

29. Obžalování se v odvolání věnovali i výpovědi [jméno] [příjmení] staršího. Vyjádřili názor, že tento svědek není věrohodný, poněvadž tvrdil, že jim poslal číslo svého účtu omylem. Takový omyl podle nich nepřichází do úvahy, poněvadž se ho ptali, kam mají poslat peníze, které dlužili jeho synovi. K tomu je třeba nejprve uvést, že existují e-maily, v nichž [jméno] [příjmení] starší napsal 2. ledna 2013 obžalovanému číslo účtu, obžalovaný 5. ledna 2013 odepsal, že na uvedený účet poslal druhou splátku dluhu ve výši 103 000 Kč, a [jméno] [příjmení] starší to též den potvrdil s tím, že už bylo uhrazeno celkem 208 000 Kč (viz list čísla 26 ve spisu Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 25 C 178/2016). [jméno] [příjmení] starší vypověděl, že mu obžalování nejprve poslali e-mail, v němž se ho ptali, kam mají peníze poukázat, ale tento dopis už nemá k dispozici, a že jim místo čísla synova účtu poslal číslo svého účtu, a že ho bohužel nenapadlo odkázat na smlouvu o půjčce (viz druhou stranu listu čísla 239 a obě strany listu čísla 240 spisu). Okresní soud považoval toto vysvětlení za logické. Odvolací soud tento jeho názor sdílí. Navíc musí zopakovat, že se tyto okolnosti netýkají částky, kvůli níž se vede toto trestní řízení. Ze všech těchto důvodů nemůže mít právě rozebíraná námitka vliv na rozhodnutí zdejšího soudu.

30. Podle další odvolací námitky působí nevěrohodně i to, že [jméno] [příjmení] starší líčil svoji intimní známost s obžalovanou. Tím se jmenovaný svědek podle obžalovaných snaží mezi ně vnést neshody a jde o akt jeho msty. Obžalování neuvedli, z jakého důkazu podle nich tento jejich závěr vyplývá. Jde tedy o domněnku. Ta ovšem navazuje na jediné vyjádření, které v této věci podala [jméno] [příjmení]. Obžalovaná v něm mimo jiné uvedla, že se jmenovaným svědkem žádný vztah neměla (viz přelom druhé strany listu čísla 240 a první strany listu čísla 241 spisu). To nemůže nic změnit na shora uvedených důkazech, na jejichž podkladě okresní soud shledal vinu obžalovaných. V této věci navíc není důležité, zda spolu měli obžalovaná a [jméno] [příjmení] starší poměr. Proto lze pouze na okraj podotknout, že již zmíněná přítelkyně jmenovaného svědka, [jméno] [příjmení], podle své výpovědi ví o tom, že měl poměr s obžalovanou (viz list čísla 243 spisu). Za takové situace mohla věnovat zvýšenou pozornost výše uvedenému setkání, při kterém [jméno] [příjmení] starší podle obžalovaných podepsal kvitanci popisovanou ve výroku napadeného rozsudku. Proto také nemůže mít na rozhodnutí zdejšího soudu vliv ani odvolací námitka, podle níž je zvláštní, že si [jméno] [příjmení] s naprostou jistotou pamatovala skutečnosti staré několik let.

31. Na tomto místě se zdejší soud dostává k odvolání státního zástupce. Podle tohoto odvolatele sice okresní soud provedl všechny potřebné důkazy, ale měl obžalované uznat vinnými i z přečinu poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku tak, jak stálo v obžalobě. Státní zástupce podotkl, že „ustanovení“ tohoto přečinu je v praxi poměrně problematické a musí se posuzovat případ od případu a že judikatura je v tomto směru velice rozmanitá, stejně jako jsou rozmanitá jednání, jež lze pod uvedenou kvalifikaci podřadit. Současně uvedl, že v dané věci újma,

patrně“ spočívala v psychickém stavu poškozeného, který musel být u trestního i civilního řízení, což lze označit za stresové.

32. K právě citované části odvolání je třeba nejprve říci, že trestný čin poškození cizích práv zasahuje do jiných než majetkových práv. [příjmení] [příjmení] se o této rovině věci nezmínili do doby, než státní zástupce jednomu z nich kladl a druhému mohl klást dotazy. Dokládají to části protokolu o hlavním líčení, které jsou na první straně listu 239 a na druhých stranách listů čísel 238 a 240 spisu. Státní zástupce tedy porušil § 2 odst. 5 trestního řádu. Podle tohoto ustanovení je povinen dokazovat v řízení před soudem vinu obžalovaného. Jestliže tak neučiní, musí důkazy potřebné pro rozhodnutí doplnit soud. Stanoví tak § 2 odst. 5 trestního řádu. Jmenovaní svědkové se tudíž právě rozebírané roviny věci dotkli na podkladě dotazů, které jim položil okresní soud. [jméno] [příjmení] mladší uvedl, že mu kromě, těch nepříjemných tahanic“ jiná újma nevznikla (viz první stranu listu čísla 239 spisu). [jméno] [příjmení] starší vypověděl, že měl kvůli těm 92 000 Kč psychické problémy, nemohl v noci spát, klepal se, měl zvýšený tlak, bral léky a měl, dopal“ na obžalované, kteří se odvolali (viz druhou stranu listu čísla 240 spisu).

33. Na tomto místě je třeba říci, že státní zástupce měl v odvolání patrně na mysli jen nemajetkovou újmu, jež vznikla [jméno] [příjmení] mladšímu. Nehovořil totiž o dvou, nýbrž o jednom poškozeném. Shora popsané konstatování [jméno] [příjmení] mladšího neodpovídá újmě, která by se dala podřadit pod trestný čin poškození cizích práv. Jmenovaný svědek navíc nemluvil o stresu, o němž píše státní zástupce ve svém odvolání. Dále je třeba vidět, že určitý stres může během řízení postihnout každého, kdo byl poškozen přestupkem či trestným činem, nebo na něhož někdo podá civilní žalobu, podle které neudělal to, co měl, nebo naopak jednal tak, jak nesměl. Kdyby se měla právě rozebíraná právní kvalifikace použít v dané věci, pak by museli být všichni pachatelé trestných činů stíháni i pro přečin poškození cizích práv, jestliže by následné řízení před příslušným orgánem poškozenému přivodilo, nepříjemné tahanice“. Zdejší soud se s ničím takovým nesešel. Je tomu tak proto, že trestný čin poškození cizích práv patří ve smyslu § 13 odst. 2 trestního zákoníku mezi úmyslné trestné činy. Pachatel se jej tedy dopustí jen tehdy, jedná-li s úmyslem poškodit nemajetková práva poškozeného. V dané věci úmysl obžalovaných směřoval k tomu, aby si opatřili neoprávněný majetkový prospěch na úkor [jméno] [příjmení] mladšího.

34. Dále je třeba vidět, že by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces, kdyby se nyní do popisu skutku doplňovaly okolnosti, jež by případně odpovídaly údajnému trestnému činu poškození cizích práv. Nejzákladnější součástí práva obžalovaného na obhajobu totiž spočívá v tom,

aby se mohl vyjádřit ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu. Stanoví tak § 33 odst. 1 trestního řádu. Řízení se nevede pro právní kvalifikaci, nýbrž pro určitý skutek. Proto také soud není vázán tím, jak státní zástupce skutek kvalifikuje v obžalobě. Říká to § 220 odst. 1 trestního řádu. Podle téhož ustanovení může soud rozhodnout jen o skutku, který je popsán v obžalobě. Ta v dané věci ani jedním slovem nepopisuje, jaké nemajetkové nepříjemnosti jednání obžalovaných přivodilo. Proto nelze souhlasit ani s touto částí odvolání státního zástupce, podle níž mohla být skutková věta v obžalobě napsána k přečinu poškození cizích práv, „zřetelněji“ a podle které je i tak v „relativně dostačující formě“. Příslušná část skutkové věty neexistuje nejen v obžalobě, ale ani

ve sdělení podezření, v návrhu na potrestání, ani v usnesení, kterým se zahájilo trestní stíhání (viz listy čísel 11, 101 až 103, 109 a 151 až 154 spisu). Všechna tato rozhodnutí se v popisu skutku věnují výhradně zamýšlené škodě na majetku.

35. Jak už bylo řečeno, státní zástupce má za to, že okresní soud měl obžalovaným uložit přísnější trest odnětí svobody nebo tento druh trestu doplnit trestem peněžitým, protože spáchali i trestný čin poškození cizích práv. Uvedený argument není ve vztahu k peněžitému trestu zcela přílehlavý. Trestný čin poškození cizích práv totiž směřuje proti jiným než majetkovým zájmům poškozených, a peněžitý trest se ve smyslu § 67 odst. 1 trestního zákoníku ukládá především za trestný čin,

při kterém pachatel sobě nebo jinému opatřil majetkový prospěch, nebo se o to snažil. I tak ale není peněžitý trest v této věci vyloučen. Za trestný čin popsaný ve výroku napadeného rozsudku lze totiž uložit trest odnětí svobody nejvýše na dvě léta. Tato sazba nepřevyšuje pět let, a tak jde ve smyslu § 14 odst. 2 trestního zákoníku o přečin. Za přečin lze uložit peněžitý trest i v případě, že při něm pachatele nevedl záměr popsaný v § 67 odst. 1 trestního zákoníku, pokud se současně neukládá nepodmíněný trest odnětí svobody. Stanoví tak § 67 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Na toto ustanovení státní zástupce ve svém odvolání nepoukázal. Stejně tak nepřipomněl, co říká § 39 odst. 7 trestního zákoníku. Podle tohoto ustanovení se má pachateli uložit trest, který ho postihne na majetku, jestliže se snažil získat trestným činem majetkový prospěch nebo takový prospěch získal, pokud to nevylučují jeho majetkové nebo osobní poměry. Odvolací soud měl k dispozici výpisy z účtů, informace od České správy sociálního zabezpečení a výpisy z katastru nemovitostí, které dokládají, že obžalovaní nejsou nemajetní (viz listy čísel 309 až 419 spisu). Peněžitý trest jim tedy uložit lze. Zdejší soud tak ale neučinil. Vedl jej k tomu fakt, že se toto řízení vede už několik let, přestože daná věc není právně ani skutkově složitá, a obžalovaní nemají na této délce viny. K těmto okolnostem musí soud při rozhodnutí o trestu přihlížet. Ukládá mu to § 39 odst. 3 trestního zákoníku. Obžalovaným je tedy třeba poskytnout zadostiučinění za nepřiměřenou délku tohoto řízení. Tu vyvolaly orgány činné v trestním řízení mimo jiné tím, že se nevěnovaly otázce své místní příslušnosti. To už zdejší soud popsal. Vzhledem k délce řízení by byl peněžitý trest nespravedlivý. Pachatelé přitom mají být potrestáni spravedlivě. Stanoví tak § 1 odst. 1 trestního řádu.

36. Soud druhého stupně i přes všechny shora uvedené okolnosti do napadeného rozsudku zasáhl. Okresní soud totiž neměl [jméno] [příjmení] ukládat souhrnný trest. Ten se podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku ukládá pachateli, jehož soud odsuzuje za trestný čin spáchaný před tím, než soud prvního stupně vyhlásil odsuzující rozsudek za jiný pachatelův trestný čin. Okresní soud ukládal souhrnný trest ve vztahu k trestnímu příkazu. V tom není problém. Uvedený příkaz má totiž povahu odsuzujícího rozsudku a účinky spojené s jeho vyhlášením nastávají okamžikem, kdy je doručen obviněnému. Stanoví tak § 314e odst. 7 trestního řádu. Okresní soud považoval za důležité, že [jméno] [příjmení] doručil 7. listopadu 2018 trestní příkaz ve své věci sp. zn. 1 T 103/2018. Ve zmíněném příkaze byl ale [jméno] [příjmení] odsouzen za trestnou činnost, které se dopustil 22. srpna 2018 (viz list čísla 193 spisu). Spáchal ji tedy až poté, co mu Městský soud v Brně doručil trestní příkaz, který vydal ve věci, v níž okresní soud později vyhlásil napadený rozsudek. Tento trestní příkaz [jméno] [příjmení] převzal 8. června 2018. Dokládá to doručenka, která je připevněná k listu čísla 156 spisu. Trestná činnost, za níž byl obžalovaný odsouzen ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 1 T 103/2018, tedy spadá do pozdější doby. Proto mu okresní soud neměl ukládat napadeným rozsudkem souhrnný trest k rozhodnutí, jež se týkalo posledně uvedené trestné činnosti. Na tomto závěru nic nemění ani fakt, že ve výroku napadeného rozsudku zapomněl napsat, kdy obžalovaný vypovídal ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 25 C 178/2016. [jméno] [příjmení] tuto výpověď podal 30. května 2017. Dokládá to část kopie protokolu o ústním jednání, která je na listech čísel 133 až 135 spisu. Stalo se tak tedy předtím, než mu okresní soud doručil trestní příkaz ve své věci sp. zn. 1 T 103/2018.

37. V této fázi řízení by se [jméno] [příjmení] nedal souhrnný trest uložit, ani kdyby mu soud v dané věci nedoručil trestní příkaz. Takový trest se totiž neukládá k odsouzení, ohledně něhož se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Stanoví tak § 43 odst. 4 trestního zákoníku. Proto je třeba říci, že obžalovaného postihl ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 1 T 103/2018 podmíněný trest odnětí svobody, jehož zkušební doba skončila 16. listopadu 2019. Dokládají to údaje o právní moci trestního příkazu vydaného v oné věci a opis rejstříku trestů, které jsou na listech čísel 195 a 426 spisu. Okresní soud Plzeň-město ve své posledně uvedené věci podle obsahu příslušného spisu nerozhodl o tom, zda se [jméno] [příjmení] ve zkušební době osvědčil. Proto je třeba uvedenou otázku řešit jako předběžnou ve smyslu již citovaného § 9 odst. 1 trestního řádu. Na pachatele se totiž hledí, jako by nebyl odsouzen, jestliže se ve zkušební době osvědčí.

Stanoví tak § 86 odst. 3 trestního zákoníku. Ve spise nejsou k [jméno] [příjmení] žádné negativní poznatky z období, kdy běžela zkušební doba v posledně zmíněné věci okresního soudu (viz opisy rejstříku a evidence přestupků na listech čísel 426 a 427 spisu). Obžalovaný tedy během zkušební doby vedl řádný život. Ve smyslu § 86 odst. 1 trestního zákoníku se v ní tudíž osvědčil. Okresní soud Plzeň-město mu ve své posledně uvedené věci uložil i trest zákazu činnosti, a to na jeden rok a čtyři měsíce. Do tohoto trestu započítal období od 22. srpna do 15. listopadu 2018, po které obžalovaný nemohl uvedenou činnost vykonávat. [jméno] [příjmení] tedy začal uvedený trest běžet 22. srpna 2018 a skončil 21. prosince 2019. Proto se na něj hledí, jako by nebyl k tomuto trestu odsouzen. Uvedený následek nastane, jakmile se trest zákazu činnosti vykoná. Stanoví tak § 74 odst. 2 trestního zákoníku. Z toho všeho plyne, že i kdyby byl souhrnný trest správný v době, kdy okresní soud vyhlásil napadený rozsudek, dnes by se už nedal obžalovanému uložit.

38. Shora uvedené okolnosti dokládají, že okresní soud uložil [jméno] [příjmení] trest, jenž odporuje trestnímu zákoníku. Výrok o takovém trestu musí odvolací soud zrušit. Ukládá mu to § 258 odst. 1 písm. d) trestního řádu. Proto tak zdejší soud učinil. Vedle toho je podružné, že okresní soud označil v napadeném rozsudku za souhrnný pouze trest odnětí svobody. Souhrnný byl i trest zákazu činnosti. Jestliže se totiž pachatel ukládá v rámci souhrnného trestu více druhů trestu, je souhrnným každý z nich.

39. Jelikož odvolací soud zasáhl do výroku napadeného rozsudku, opravil v něm i další chybu. [jméno] [příjmení] starší se podle tohoto výroku narodil 16. března 1943. Ve skutečnosti se narodil 20. listopadu 1943. Dokládá to například jeho trestní oznámení nebo protokoly o jeho výpovědích. Právě rozebíraná chyba odpovídá nesprávnému skutkovému závěru. V takové situaci odvolací soud ruší napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu. Proto zdejší soud opřel své rozhodnutí i o toto ustanovení.

40. Z toho, co už bylo řečeno, plyne, že odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve vztahu k oběma obžalovaným, ale jen na podkladě odvolání státního zástupce a [jméno] [příjmení]. [příjmení] [jméno] [příjmení] nebylo důvodné. Na takovou situaci pamatuje § 256 trestního řádu. Ten soudy druhého stupně ukládá, aby odvolání zamítl. Proto tak zdejší soud učinil.

41. Odvolací soud rozhodl v dané věci znovu. Shora už vysvětlil, proč do popisu skutku zasáhl jen ohledně údaje o tom, kdy se narodil [jméno] [příjmení] starší. V napadeném rozsudku opravil i takzvanou právní větu. Ta následuje za popisem skutku. Citují se v ní znaky trestného činu z příslušného ustanovení trestního zákoníku. Okresní soud poctivě uvedl, že v této větě zapomněl napsat, že při činu vznikla škoda nikoli malá, a současně vysvětlil, co se touto škodou rozumí podle příslušného ustanovení trestního zákoníku. Nikoli malá škoda odpovídá znakům výše uvedeného přechínu. Proto odvolací soud doplnil poznámku o této škodě do právní věty.

42. Zdejší soud rozhodl i o trestech. Měl na paměti, že když se pachatel o trestný čin pokusí, je jeho jednání stejně trestné, jako kdyby uvedený delikt dokončil. Stanoví tak § 21 odst. 2 trestního zákoníku. Obžalovaným tedy ve smyslu § 221 odst. 1 téhož zákona hrozil trest odnětí svobody až na dvě léta. Dále je nutno vidět, že se při úvaze o trestu ukládanému za pokus o trestný čin musí přihlídnout k tomu, do jaké míry se pachatelovo jednání přiblížilo k dokonání činu a proč k jeho dokonání nedošlo. Stanoví tak § 39 odst. 6 písm. c) trestního zákoníku. Proto je třeba říci, že obžalovaní trestný čin nedokonali, aniž by to nějak záviselo na jejich jednání či vůli. Není tedy důvodu jejich trest zmírňovat kvůli tomu, že trestný čin nedokonali. Okresní soud tak přesto učinil.

43. Obžalovaným přitěžuje, že uvedený delikt spáchali ze ziskuchtivosti a s rozmyslem. Na tyto přitěžující okolnosti pamatuje § 42 písm. a), b) trestního zákoníku. K ziskuchtivosti je třeba podotknout, že neplatí automaticky pro všechny majetkové trestné činy. Takového deliktu se totiž může někdo dopustit třeba proto, aby si opatřil základní prostředky k životu a vyhnul se tak nouzi. Okresní soud tyto přitěžující okolnosti nevzal v potaz. Stejně tak na ně nepoukázal ve svém odvolání státní zástupce, přestože se domáhal přísnějších trestů.

44. [jméno] [příjmení] ve smyslu § 42 písm. o) trestního zákoníku polehčuje, že před trestným činem vedla řádný život. Z té doby totiž nemá žádný záznam v opisu rejstříku trestů a není k ní ani žádný jiný záporný poznatek. Okresní soud přiznal právě rozebíranou polehčující okolnost i [jméno] [příjmení]. K tomu nebylo důvodu. Před jednáním popsaným ve výroku napadeného rozsudku totiž obžalovaný podal návrh na zahájení řízení ve shora uvedené civilní věci Městského soudu v Brně, který opřel o dlužní úpis opatřený padělaným podpisem. [jméno] [příjmení] tento návrh podal 9. srpna 2013. Dokládá to otisk podacího razítka posledně uvedeného soudu, které je na listu čísla 71 spisu. Proto je třeba doplnit, že člověk žije řádně, když dodržuje právní řád a v souladu s obecně uznávanými pravidly morálky plní své základní povinnosti, a to nejen vůči státu a společnosti, ale i ve svém soukromém životě.

45. Okresní soud dále při úvaze o trestu zdůraznil, že zamýšlená škoda představuje asi čtyřnásobek škody nikoli malé. Z hlediska trestního zákoníku není podstatné, o jaký násobek škody jde, nýbrž zda jde o škodu nižší či naopak vyšší. První z těchto škod pachateli polehčuje a druhá mu přitěžuje. Stanoví tak § 41 písm. i) a § 42 písm. k) trestního zákoníku. Proto je třeba vidět, že škoda nikoli malá začíná ve smyslu § 138 odst. 1 trestního zákoníku na 25 000 Kč. V případě trestného činu poškození věřitele určuje přísnější trestní sazbu škoda značná. Stanoví tak § 222 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Značná škoda začíná podle § 138 odst. 1 téhož zákona na 500 000 Kč. Zamýšlená škoda uvedená ve výroku napadeného rozsudku je v intervalu od 25 000 do 500 000 Kč škodou nižší. Obžalovaným tudíž polehčuje, že jejich jednání směřovalo k takové škodě.

46. Právě uvedené okolnosti dokládají, že je přiměřené obžalovaným uložit trest odnětí svobody, který nedosáhne ani čtvrtiny zákonem stanovené sazby. To je trest odnětí svobody na pět měsíců, který okresní soud uložil [jméno] [příjmení]. Odvolací soud považuje za spravedlivé, aby [jméno] [příjmení] dostal stejně dlouhý trest, poněvadž mu s jedinou shora popsanou výjimkou polehčuje a přitěžuje totéž, co [jméno] [příjmení]. Proto i jemu uložil trest odnětí svobody na pět měsíců.

47. Obžalovaní se shora uvedeného deliktu dopustili před několika lety, [jméno] [příjmení] nespáchala jiný trestný čin a [jméno] [příjmení] se jej dopustil předtím, než spáchal delikt, za nějž byl odsouzen ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp. zn. 1 T 103/2018. Posledně uvedený trestný čin spočíval v tom, že řídil pod vlivem alkoholu motorové vozidlo (viz list čísla 193 spisu). Jde tedy o skutek zcela jiné povahy, než který popisuje výrok napadeného rozsudku. Jak už také bylo řečeno, v posledně uvedené věci soud obžalovanému uložil podmíněný trest odnětí svobody, v jehož zkušební době se [jméno] [příjmení] osvědčil. Dále je třeba vidět, že obsah spisu nedokládá, že některý z obžalovaných žije neuspořádaně. Jejich shora popsaná jednání se navíc vztahovala jen k [jméno] [příjmení] mladšímu a [jméno] [příjmení] staršímu. Nic nesvědčí o tom, že by měli s těmito svědky řešit nějaký další problém. S ohledem na dosavadní způsob jejich života i na okolnosti případu lze tudíž předpokládat, že povedou řádný život i bez toho, že by museli trest odnětí svobody vykonat. Výkon tohoto trestu lze tedy ve smyslu § 81 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložit. Proto tak zdejší soud učinil.

48. Odvolací soud vyměřil [jméno] [příjmení] stejnou zkušební dobu podmíněného odsouzení jako okresní soud, tedy na jeden a půl roku. Považuje ji za přiměřenou, a to vzhledem ke shora popsanému výčtu polehčujících a přitěžujících okolností. Argumentaci nalézacího soudu ale musí doplnit tím, že uvedenou dobu lze podle § 82 odst. 1 trestního zákoníku stanovit na jeden rok až pět let. Zkušební doba podmíněného odsouzení [jméno] [příjmení] musí být delší než na jeden a půl roku. Jak už totiž bylo řečeno, před shora uvedeným deliktem nežil řádně a po něm se dopustil dalšího trestného činu. Proto je třeba jeho chování sledovat déle než chování [jméno] [příjmení]. Z téhož důvodu mu odvolací soud vyměřil zkušební dobu ve čtvrtině zákonného rozpětí, to jest na dva roky. Obě zkušební doby jsou krátké, protože od činu popsaného ve výroku napadeného rozsudku uplynuly bezmála čtyři roky, a také kvůli tomu, že obžalovaní nemají vinu na tom, že se řízení v této věci vede nepřiměřeně dlouho. Zdejší soud už vysvětlil, že i k této okolnosti se musí podle zákona přihlídnout, když se rozhoduje o druhu a výměře trestu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný řádný opravný prostředek. Obžalovaní a nejvyšší státní zástupce proti němu mohou podat dovolání. Obžalovaní tak mohou učinit pro nesprávnost výroku, který se jich bezprostředně dotýká, a uvedený státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obžalovaných pro nesprávnost kteréhokoliv výroku (a to na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce či bez takového návrhu). Obžalovaní je mohou podat pouze prostřednictvím obhájce. Pokud by tak neučinili, jejich podání se za dovolání nepovažuje, byť by tak bylo označeno.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž směřuje. Rozhoduje o něm Nejvyšší soud České republiky.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí stanovených pro podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá, i čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, a to s odkazem na ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) trestního řádu, o něž se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaných.

Rozsah, v němž se rozhodnutí dovoláním napadá, a důvody dovolání, lze měnit jen po dobu, po níž běží lhůta, ve které lze dovolání podat.

Plzeň 17. března 2020

JUDr. Zdeněk Jaroš
předseda senátu